

Helsinki 26.3.2009

Sisäasiainministeriölle

Pyydettyä lausuntona *Sisäasiainministeriön kansalais- ja kansalaisjärjestöstrategia 2009–2011-asiakirjasta* **Tieteellisten seurain valtuuskunta** lausuu kunnioittavasti seuraavan.

Työryhmän tekemän ehdotuksen mukaan sisäasiainministeriö lisäisi kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallistumismahdollisuuksia järjestämällä kuulemistilaisuuksia ja kehittämällä verkon välityksellä käytävää keskustelua sekä kansalaisten että järjestöjen kanssa. Valtuuskunnan mielestä tämä on suositeltavaa. Se havainnollistaa konkreettisesti kansalaisyhteiskunnan ja valtion muuttuvaa suhdetta, jossa kansalaisjärjestöjen osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia pyritään lisäämään. On kuitenkin pidettävä huolta siitä, että kansalaisten ja järjestöjen näkökantoja otetaan huomioon ja näiden näkökantojen huomioon ottamista seurataan järjestelmällisesti. Kuultavien järjestöjen ja asiantuntijoiden valinnassa on noudatettava tasapuolisuutta siten, että erilaiset näkökannat pääsevät esiin. Päätöksenteon pohjana käytettävän tiedon luotettavuuteen on kiinnitettävä huomiota.

Edustuksellisiin työryhmiin esitetään pyydettyväksi sekä ehdokkaiksi sekä miehiä että naisia. Tämä vastaa nykyaikaista hallintokäytäntöä, mutta sukupuoli ei ole ainoa kriteeri kansalaisten yhdenvertaisessa kohtelussa, vaan erilaiset ryhmät on otettava mukaan työskentelemään. Tämä hyvin haasteellista, koska järjestökenttäkin muuttuu yhteiskunnan muuttuessa.

Pyydettyville lausunnoille asetetaan vähintään kuukauden ja loma-aikoina kahden kuukauden vastausaika. Tämäkin aika on useille järjestöille kireä, koska järjestöjen päättävät elimet koostuvat vapaaehtoisista luottamushenkilöistä, jotka asuvat eri puolella Suomea.

Vuorovaikutuskoordinaattorin nimeäminen on epäilemättä tarpeellista, mutta kertoo myös nykykäytännön puutteista. Erityisen suositeltavana valtuuskunta pitää virkamiesten kouluttamista siten, että he tuntevat omaan vastuualueensa järjestöt, niiden toiminnan ja tarjoaman asiantuntemuksen. Suunnitelma vaikuttaa siltä, että se perustuisi virkamiesten vapaaehtoiseen osallistumiseen järjestöjen tutustumispäiviin, joista kerrotaan ministeriön intranetissä. Ehkä jokin hieman järeämpi ohjelma olisi tehokkaampi. Nykyisten virkamiesten kouluttamisen lisäksi voisivat yksiköt laatia toimintaohjelman, jonka mukaan uudet virkamiehet tutustuvat oman vastuualueensa järjestöihin työhön perehdyttämisen yhteydessä.

Luettelo sisäasianministeriön kannalta keskeisistä järjestöistä työryhmän muistiossa on hyvä olla olemassa, mutta muuttuvassa maailmassa sen täytyy elää. Tieteellisillä seuroilla on paljon asiantuntemusta ja tutkittua tietoa eri elämänalueilta. Muistiossa lueteltujen järjestöjen lisäksi voidaan luetteloon lisätä esim. *Suomalainen Lääkäriseura Duodecim* ja *Suomen Lääkäriliitto*, *Suomen rauhantutkimusyhdistys*, *Suomen Naistutkimusseura* sekä *The Westermarck Society*.

Tieteellisten seurain valtuuskunnan puolesta

Ilkka Niiniluoto
puheenjohtaja

Aura Korppi-Tommola
toiminnanjohtaja